

โครงการสืบสาน ต่อยอด เพื่อสร้าง นวัตกรรมจากสินค้าออกในระบบพระ คลังสินค้าจากระบบนิเวศป่า

01

วิธีทำสเปรย์
สมุนไพรกันยุง

วิธีทำยาหม่อง

02

03

สีย้อมผ้าธรรมชาติ

น้ำยาต่าง ๆ
ที่ใช้ประจำวัน

04

ผศ.ชวลีกร์ ชูชาติ

ศูนย์ศึกษาศาสตร์พระราช
เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

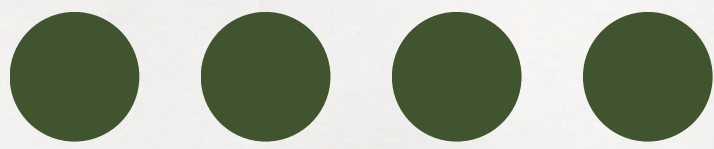

สูตรทำสเปรย์ สมุนไพรกันยุง

ส่วนประกอบ

1. ผีวมะกรูด 100 กรัม
2. ตะไคร้ 50 กรัม
3. แอลกอฮอล์ 1 ลิตร
4. การบูร 50 กรัม
5. น้ำมันกานพลู 20 กรัม

Favorite Colors

วิธีทำ

1. นำส่วนประกอบข้อที่ 1,2 และ 3 มาผสมรวมกัน โดยใส่ผีวมะกรูด และตะไคร้ลงไปก่อน แล้วตามด้วยแอลกอฮอล์ แล้วหมักทิ้งไว้ประมาณ 20 -30 วัน แล้วทำการกรองเอาเฉพาะส่วนน้ำไปใช้
2. หลังจากนั้น นำส่วนประกอบที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 นำมาผสมรวมกับส่วนประกอบข้อที่ 4 และ 5 ทำการคนไปในทิศทางเดียวกัน จนละลายเป็นเนื้อเดียวกัน
3. นำส่วนผสมที่ได้มาเทใส่บรรจุภัณฑ์ และรอให้ยาหม่องเย็นตัวลง ค่อยปิดฝาบรรจุภัณฑ์

สูตรทำยาหม่อง (วัตโพรี)

ส่วนประกอบ

1. ไพลสด 500 กรัม
2. วาสลิน 300 กรัม
3. พาราฟิน 100 กรัม
4. น้ำมันมะพร้าว 250 กรัม
5. น้ำมันระกำ 30 มิลลิลิตร
6. น้ำมันยูคาลิปตัส 15 มิลลิลิตร
7. น้ำมันอบเชย 5 มิลลิลิตร
8. น้ำมันกานพลู 10 มิลลิลิตร
9. พิมเสน 30 กรัม
10. การบูร 100 กรัม
11. เมนทอล 100 กรัม

Favorite Colors

วิธีทำ

1. นำข้อที่ 1 ไปทอดในข้อที่ 4 ด้วยไฟกลาง จนไพลสดกรอบ แล้วกรองเอาแต่น้ำมัน
2. นำข้อที่ 2,3 ตุ่นด้วยหม้อด้วยไฟอ่อน ให้ละลาย จากนั้นใส่น้ำมันที่ได้จากขั้นตอนที่ 1
3. นำข้อที่ 5,6,7,8,9,10 และ 11 นำมาผสมรวมกันแล้วคนจนเป็นเนื้อเดียวกัน
4. นำส่วนผสมที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 และขั้นตอนที่ 3 มาผสมรวมกันในหม้อ โดยตุนในหม้อด้วยไฟอ่อน
5. นำส่วนผสมที่ได้มาเทใส่บรรจุภัณฑ์ และรอให้ยาหม่องเย็นตัวลงค่อยปิดฝาบรรจุภัณฑ์

สีย้อมผ้าธรรมชาติ

ไม้ฝาง

ส่วนที่ใช้ : แก่น ฝัก

สีที่ได้: แก่นฝางให้สีส้มแดง ฝักของฝางให้สีน้ำตาลออก กระจับ ถ้าต้องการสีแดงต้อง ใช้ปริมาณมาก

Favorite Colors

เทคนิควิธีการย้อมสี:

การย้อมสีเส้นใยด้วยฝาง ส่วนที่ใช้คือ แก่นต้น โดยใช้วิธีการต้มเพื่อสกัดสี ในอัตราส่วนต่อน้ำ 1:10 แก่นฝาง 3 กิโลกรัม ย้อมเส้นใยได้ 1 กิโลกรัม ย้อมด้วยกรรมวิธีย้อมร้อน ย้อมนาน 1 ชั่วโมง หลังย้อมนำเส้นใยมาแช่ในสารละลายช่วยติดสี นั่นคือ สารส้ม จะได้เส้นใยสีส้มแดง คุณภาพของสีมีความคงทนต่อการซักและแสงในระดับต่ำ การย้อมเส้นใยจากน้ำสีของฝางเพียงอย่างเดียวโดยไม่ใช้สารส้มจะได้เส้นใยสีส้มอ่อน มีคุณภาพของสีคงทนต่อการซักและแสงในระดับปานกลาง

สำหรับการย้อมเส้นใยด้วยสีที่สกัดจากผลฝางหรือฝักฝาง จะสกัดสีด้วยวิธีการต้มกับน้ำในอัตราส่วน 1:2 นาน 1 ชั่วโมง กรองใช้เฉพาะน้ำสี ฝักฝาง 15 กิโลกรัม สามารถย้อมสีเส้นใยได้ 1 กิโลกรัม ย้อมเส้นใยด้วยกรรมวิธีย้อมร้อน หลังย้อมแช่สารละลายสารช่วยติดสีจุนสี จะได้เส้นใยสีน้ำตาล

สีย้อมผ้าธรรมชาติ

คราม

ส่วนที่ใช้ : รัง, ยางคราม
สีที่ได้: สีชมพู สีแดง

เทคนิควิธีการย้อมสี:

การสกัดน้ำสีคราม จะนำครามมาตำให้ละเอียด แล้วนวดด้วยน้ำร้อนจัด ครั่งโดนน้ำร้อนจะคลายตัวเป็นตังเม นวดหลายครั้งจนน้ำใส เหลือแต่ขี้คราม พอเย็นจะแข็งเป็นก้อนขี้คราม ครั่งจะใช้ย้อมเส้นไหม ย้อมเส้นฝ้ายติดแต่ไม่คงทนและต้องใช้ความเปรี้ยวของมะขาม หรือใบไม้รสเปรี้ยวเป็นตัวช่วยในการติดสี

Favorite Colors

1. กัดสีเตรียมน้ำย้อมจากคราม แคะรังครามออกจากไม้และโขลกบดรังครามให้ละเอียดแช่น้ำ 1 คืน จากนั้นนำมากรองผ่านตาข่ายและผ้าดิบเพื่อแยกกากครามออก

2. การย้อมเส้นใยด้วยครามเติมสารส้มลงในน้ำย้อมครามที่กำลังเดือดเก็บเอากากออก แล้วค่อย ๆ เติมในน้ำย้อมคราม สังเกตดูให้ได้สีตามที่ต้องการ เมื่อเติมสารส้มแล้วต้อน้ำย้อมให้เดือดอีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงนำเส้นใยที่ย้อมเย็นแล้วลงย้อมแบบย้อมร้อน นานประมาณ 1 ชั่วโมง ย้อมเส้นใยเสร็จแล้วจึงนำมาผึ่งให้แห้งสนิท แล้วล้างในน้ำอุ่นผสมน้ำยาเอนกประสงค์ 1 น้ำ แล้วล้างด้วยน้ำให้สะอาดและกระตุกให้เรียงเส้นจะได้เส้นใยสีแดง

เทคนิคการย้อมไหมด้วยครามให้ได้สีชมพู ให้เพิ่มน้ำในน้ำสีสกัดครามให้เจือจางลง 5 เท่า หรือ 7 เท่า แล้วย้อมด้วยวิธีเดียวกันกับสีแดงสด ได้เส้นใยสีอ่อนลงตามการเจือจางน้ำสี หรือสกัดน้ำสีโดยใช้ ครั่งน้อยลง เช่น ถ้าต้องการสีจางมาก ๆ ให้ใช้ครามลดลงได้ถึง 10 เท่า

สีย้อมผ้าธรรมชาติ

ต้นสัก

ส่วนที่ใช้ : ใบสัก , แก่นสัก

สีที่ได้: สีเขียวขี้ม้า,
สีเขียวอมน้ำตาล, สีนํ้าตาล
อ่อน, สีเทา

Favorite Colors

เทคนิควิธีการย้อมสี:

วิธีการย้อมสัก ใช้ใบสักที่ไม่อ่อนหรือแก่จนเกินไป

ใบสักสด 15 กิโลกรัม นำมาหั่นเป็นชิ้นเล็กๆ และต้มกับน้ำเพื่อสกัด
น้ำสี โดยใช้อัตราส่วน 1 : 2 นาน 1 ชั่วโมง กรองใช้เฉพาะน้ำ จะได้น้ำ
สีที่สามารถย้อมเส้นไหมได้ 1 กิโลกรัม

ย้อมด้วยกรรมวิธีการย้อมร้อน นาน 1 ชั่วโมง เมื่อเสร็จแล้ว
นำเส้นไหมมาแช่ในสารละลายสารช่วยติดสีหลังย้อม ได้แก่ จุนสี
ได้สีเขียวขี้ม้า หรือเขียวอมน้ำตาล ถ้าแช่ในน้ำมะขามเปียก
เกลือแกง และน้ำสนิมเหล็ก ได้สีน้ำตาลอ่อน ถ้าสกัดสีใบสักด้วย
วิธีการต้มกับน้ำผสม 3% กรดน้ำส้ม แล้วนำไปย้อมและแช่จุนสี
หลังย้อม จะได้สีเขียวอ่อน หากนำส่วนแก่นมาย้อมจะให้สีเทา

น้ำยาล้างจาน

ส่วนประกอบ

1. N 70	1 กิโลกรัม
2. F 24	1 กิโลกรัม
3. ผงซัก	500 กรัม
4. น้ำหอม	25 กรัม
5. กันบูด	5 ซีซี
6. ผงฟองชนิดเส้น	200 กรัม
7. สีผสมอาหาร	1 ชอง
8. กรดมะนาว	30 กรัม
9. น้ำสะอาด	13 กิโลกรัม

วิธีทำ

1. นำผงฟองละลายน้ำกับน้ำ 13 ลิตร กวนให้ละลาย โดยแยกผสมไว้ 1 ถัง
2. ส่วนผสม 1,2,3,4,5 ผสมลงไป ผสมในถังใหม่อีกถัง กวนให้เข้ากันจนเป็นเนื้อครีม
3. นำส่วนผสม ในข้อ 1,2 นำมาผสมเข้าด้วยกัน กวนให้ละลาย
4. เติมสีผสมอาหาร
5. ใส่กรดมะนาวลงไปเพื่อปรับให้น้ำยาใส กวนให้เข้ากัน
6. พักไว้ประมาณ 6 ชั่วโมง ให้ฟองอากาศยุบตัว ตักใส่บรรจุภัณฑ์

น้ำยาซักผ้า

ส่วนประกอบ

1. หัวเชื้อเอนกประสงค์	1	กิโลกรัม
2. หัวเชื้อขจัดคราบ (F24)	1	กิโลกรัม
3. ฟองเพิ่มฟอง	100	กรัม
4. AMINON CO2S	60	กรัม
5. Citric Acid	20	กรัม
6. ฟองขึ้น	200	กรัม
7. น้ำสะอาด	13	กิโลกรัม
8. หัวเชื้อน้ำหอมซักผ้า	15	ซีซี
9. สีผสมอาหาร (ตามต้องการหรือไม่ใส่ก็ได้)		

วิธีทำ

นำน้ำผสมฟองฟองคนให้เกิดฟองทิ้งไว้นาน 5 นาที จากนั้นนำ ส่วนผสมที่ 1,2,4,5 และ 8 ใส่ทีละอย่างคนให้เข้ากัน (หากใส่น้ำหอม ให้ใส่ก่อนที่ยังไม่ได้ปรับขึ้น) จากนั้นเติมสีตามและหัวน้ำหอมตามต้องการ คนให้เข้ากัน รอฟอง ยุบแล้วบรรจุใส่ขวด

สบู่เหลว

ส่วนประกอบ

1. หัวเชื้อสบู่เหลว (AD-25)	1	กิโลกรัม
2. ผงขี้บ	50	กรัม
3. Citric Acid	20	กรัม
4. น้ำสะอาด	3.5	ลิตร
5. AMINON CO2S	60	กรัม
6. กลีเซอรีน	60	กรัม
7. ผงฟอง	100	กรัม
8. น้ำสะอาด	13	กิโลกรัม
9. หัวเชื่อน้ำหอม	15	ซีซี
10. สีสผสมอาหาร/สารกันเสีย
(ตามต้องการหรือไม่ใส่ก็ได้)		

วิธีทำ

- นำส่วนผสมข้อ 1,3,5,6 และ 7 ผสมเข้ากับน้ำ ทีละอย่าง คนให้เข้ากันประมาณ 10 นาที
- จากนั้นจึงค่อย ๆ เติมสี, กลิ่น, สารกันเสีย ตามต้องการ แล้วค่อย ๆ โรยผงปรับความข้นแล้วคนให้เข้ากัน
- รอให้ฟองยุบ แล้วจึงบรรจุใส่ภาชนะที่เตรียมไว้ ใช้อาบน้ำ/ล้างมือ ฯลฯ